

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 5090/12

בג"ץ 6907/12

בג"ץ 7271/12

לפני:

כבוד הנשיא א' גרוניס
כבוד השופט נ' הנדל
כבוד השופטת ד' ברק-ארז

העותר בבג"ץ 5090/12 : עובייד זועבי מחמוד – יו"ר ועד כפר נין

העותרים בבג"ץ 6907/12 :

1. עו"ד ראיד זועבי
2. עו"ד מאהר זועבי
3. עו"ד עבד אלקאדר זועבי
4. עו"ד יוסף שלבי
5. עו"ד אמיל זועבי
6. עו"ד יאסר זועבי
7. עו"ד (רו"ח) עמראן זועבי
8. עו"ד מחמוד ח'אלד זועבי
9. עו"ד מוחמד תייסיר זועבי
10. עו"ד עבדאללה זועבי

העותרים בבג"ץ 7271/12 :

1. עבדלרחים זועבי
2. מסאבח זועבי
3. בסאם זועבי
4. ענאן זועבי

נ ג ד

המשיבים בבג"ץ 5090/12 :

1. שר הפנים, אלי ישי
2. המפקח הארצי על הבחירות, משרד הפנים
3. מיכאל כהן, יו"ר הוועדה הממונה בוסתן אל מרג'
4. יעקב עמר, חבר הוועדה הממונה בוסתן אל מרג'
5. שמעון בינון, חבר הוועדה הממונה בוסתן אל מרג'
6. יום טוב יקר, חבר הוועדה הממונה בוסתן אל מרג'

המשיבים בבג"ץ 6907/12 :

1. שר הפנים
2. ועדת הפנים והנהגת הסביבה של הכנסת
3. המפקח הארצי על הבחירות במשרד הפנים

- המשיבים בבג"ץ: 7271/12
1. שר הפנים
  2. המפקח הארצי על הבחירות במשרד הפנים
  3. מנכ"ל משרד הפנים, עמרם קלעג'י
  4. מנהל המינהל לשלטון מקומי, מרדכי כהן
  5. ששי קציר, יו"ר המועצה הממונה בוסתן אל מרג'
  6. יעקב עמר, חבר הוועדה הממונה בוסתן אל מרג'
  7. שמעון בינון, חבר הוועדה הממונה בוסתן אל מרג'
  8. יום טוב יקר, חבר הוועדה הממונה בוסתן אל מרג'
  9. חאתם זועבי, גזבר המועצה האזורית בוסתן אל מרג'

עתירות למתן צו על תנאי

תאריך הישיבה: ח' בחשוון התשע"ג (24.10.2012)

בשם העותר בבג"ץ 5090/12
והמשיב 9 בבג"ץ 7271/12 :
עו"ד דפנה הולץ-לכנר

בשם העותרים בבג"ץ
6907/12 :
עו"ד עבדאללה זועבי

בשם העותרים בבג"ץ
7271/12 :
עו"ד זכי כמאל

בשם המשיבים 2-1 בבג"ץ
5090/12, המשיבים 1 ו-3
בבג"ץ 6907/12 והמשיבים 4-1
בבג"ץ 7271/12 :
עו"ד שוש שמואלי

בשם המשיבים 6-3 בבג"ץ
5090/12 והמשיבים 8-6 בבג"ץ
7271/12 :
עו"ד רוני אייזנברג

בשם המשיבה 2 בבג"ץ
6907/12 :
עו"ד גור בליי

פסק-דין

הנשיא א' גרוניס:

1. לפנינו שלוש עתירות שעניינן מועד קיום בחירות למועצה האזורית בוסתן אל מרג' (להלן – המועצה), וסיום עבודת הוועדה הממונה בה.

2. בשנת 2008 מינה שר הפנים ועדת חקירה לבחינת תפקוד המועצה. דו"ח ועדת החקירה לימד על ליקויים רבים בעבודת המועצה, ובהם חריגה מכללי מינהל תקין, גירעון שוטף של למעלה מ-8 מיליון ש"ח (כ-35% מהכנסות המועצה) וגירעון מצטבר של כ-17.5 מיליון ש"ח (כ-74% מהכנסות המועצה). לנוכח ליקויים אלה, מונתה בשנת 2009 ועדה ממונה בראשות יושב-ראש זמני, לשם הבראת המועצה. בשנת 2010 מונה יושב-ראש קבוע לוועדה.

3. לקראת מועד הבחירות המתוכנן למועצה, הוא 4.12.2012, טרם הושלם תהליך הבראתה בידי הוועדה הממונה. כך למשל, טרם אושרה תוכנית הבראה סופית למועצה וטרם הושלם הטיפול בנושאים כגון ניהול רישום תקין בספרי המועצה, צמצום כוח האדם וחיוך התושבים באגרות ובהיטלים שונים. עוד יצוין, כי בשנת 2011 גדל הגירעון השוטף של המועצה ביחס לשנים קודמות באופן משמעותי. עם זאת, מהודעה שהגיש משרד הפנים עולה כי גידול זה נובע מגילוי תיקי הוצאה לפועל במסגרת בדיקת רואה חשבון מטעמו.

4. לנוכח מצב דברים זה, עתר יושב-ראש ועד כפר נין (הוא אחד מן הכפרים המאוגדים במועצה) לדחיית מועד הבחירות לחודש דצמבר 2015 (בג"ץ 5090/12). בתגובתו המקדמית לעתירה הודיע שר הפנים כי בהתאם להמלצת מנהל מינהל השלטון המקומי, בכוונתו לעשות שימוש בסמכותו לפי סעיף 4 לחוק המועצות האזוריות (מועד בחירות כלליות), התשנ"ד-1994 (להלן – חוק המועצות האזוריות), ולדחות את מועד קיום הבחירות במועצה בשנתיים. זאת במקביל לעריכת חילופי גברי בראשות הוועדה הממונה. בעקבות הודעה זו הוגשו שתי עתירות לקיום הבחירות במועדן, היינו בחודש הבא. העתירה שכותרתה בג"ץ 6907/12 הוגשה על-ידי מספר תושבים במועצה, עורכי-דין במקצועם; והעתירה שכותרתה בג"ץ 7271/12 הוגשה על-ידי קבוצה אחרת מתושבי המועצה.

5. העותרים בבג"ץ 6907/12 טוענים כי דחיית מועד הבחירות פוגעת בזכותם לבחור ולהיבחר ובזכות לשוויון. כן טוענים העותרים כי החלטת שר הפנים אינה מידתית, אינה סבירה והיא נגועה בשיקולים זרים. העותרים מוסיפים כי תפקודה של הוועדה הממונה, לטעמם, אינו תקין. לעניין זה מדגישים הם את העובדה שטרם אושרה תוכנית הבראה סופית ואת הגידול בגירעון בשנת 2011.

העותרים בבג"ץ 7271/12 מוסיפים כי סעיף 4 לחוק המועצות האזוריות מורה כי דחיית מועדן של הבחירות תיעשה לאחר התייעצות עם ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת (להלן – ועדת הפנים). לעמדת העותרים, גיבש שר הפנים עמדה סופית טרם התייעצותו עם הוועדה, ועל-כן מבחינה מהותית לא מולאה דרישת ההיוועצות. עוד טוענים העותרים בבג"ץ 7271/12 כי תפקודה הלקוי של המועצה – הן בתקופה שלפני מינוי הוועדה הממונה הן בתקופה שאחריו – נובע בעיקר מהתנהלותו של גזבר המועצה (הוא המשיב 9 בבג"ץ 7271/12, להלן – הגזבר). לנוכח עמדה זו, מבקשים העותרים בבג"ץ 7271/12 סעד נוסף והוא – פיטורי הגזבר מתפקידו.

6. שר הפנים סבור מנגד, כי ההחלטה לדחות את מועד הבחירות במועצה מאזנת באופן ראוי בין השיקולים הרלוונטיים השונים, ובכללם זכויות התושבים והצורך להשלים את תהליך ההבראה לרווחתם. כן מדגיש שר הפנים כי במסגרת הבראת המועצה נהנית הוועדה הממונה מליווי של משרד הפנים ושל צוות מקצועי מטעמו (חשב מלווה, עורך-דין ורואה-חשבון) ומתקציבים שיועברו למועצה מהמדינה. באשר לתפקודו של הגזבר, הודיע שר הפנים כי הדבר מצוי בבדיקת משרדו וכי מכל מקום הבראת המועצה מצריכה מגוון רחב של צעדים ואינה תלויה רק בזהותו של הגזבר.

הגזבר טוען בתגובתו, כי העתירה בעניינו מוקדמת, משלא התקיים ההליך הקבוע בדין לעניין פיטוריו.

7. לאחר ששקלנו את טענות העותרים השונים מזה ואת טענות משרד הפנים מזה, הגענו למסקנה כי יש לדחות את העתירות, בכפוף למספר הערות שיפורטו להלן. אכן, המועצה מצויה במצב קשה מבחינה כספית ומינהלית כאחד. קשיים אלה ניכרים גם מן העתירה בבג"ץ 5090/12, שבה נתבקשה דווקא דחיית מועד הבחירות. נוכח מצבה של המועצה, החלטת משרד הפנים שלא לקיים בחירות במועד קרוב היא סבירה. במיוחד כך משהחלטת שר הפנים תואמת את המלצת ועדת הפנים, שהתקבלה לאחר קיום שני דיונים נוקבים שבהם נבחנו השיקולים השונים לכאן ולכאן. בסיכום הדיונים אף ביקשה ועדת הפנים שיינתן לה דיווח שוטף, מדי ששה חודשים, על התקדמות תכנית ההבראה למועצה. עם זאת, מן העתירות עולה תמונה לא פשוטה גם באשר לתפקוד הוועדה הממונה, ובכלל זה ניתן להצביע על החלפת יושב-ראש הוועדה זו הפעם השלישית; על כך שטרם הושלמה הכנת תכנית הבראה; וכן על הגידול בגירעון בשנת 2011, אף שמקורו, כך נראה, בגילוי תיקי הוצאה לפועל שנפתחו נגד המועצה במועד שלא הוברר לפנינו. על-כן הגענו למסקנה כי אף שאין מקום להתערב בהחלטה לדחות

את מועד הבחירות למועצה, ברי כי על משרד הפנים לפקח באופן צמוד אחר התקדמות עבודתה של הוועדה הממונה ואף לשקול בשנית את קיום הבחירות בטרם יחלפו שנתיים.

8. לפיכך אנו דוחים את העתירות בבג"ץ 6907/12 ובבג"ץ 7271/12 בעניין דחיית מועד הבחירות, ואילו העתירה בבג"ץ 5090/12 נמחקה. על מנכ"ל משרד הפנים ומנהל מינהל השלטון המקומי לקיים מעקב צמוד אחר פעילותה של הוועדה הממונה ולוודא כי תוכנית הבראה תוכן בהקדם. כמו כן, בחלוף ששה חודשים מהיום, ישקול מחדש שר הפנים את האפשרות לקיים בחירות במועצה בתאריך 24.12.2013, עת קבועות בחירות למועצות האזוריות.

העתירה בבג"ץ 7271/12 לפיטורי הגזבר נדחית אף היא. כפי שעולה מתגובת משרד הפנים, עניין זה עודנו מצוי בבדיקתו, והעתירה בהקשר זה היא מוקדמת. בנסיבות העניין לא ייעשה צו להוצאות.

ניתן היום, י"א בכסלו התשע"ג (25.11.2012).

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט

ה נ ש י א